

JANNEKE BRINKMAN ONTMOET MARK RUTTE

‘Niet eerder heeft de politiek zo’n invloed op mij persoonlijk gehad’

Janneke Brinkman (73) had een exclusief gesprek met demissionair premier Mark Rutte (54). Janneke benoemt de zorgen die onder veel lezers van MAX Magazine leven, maar gaat ook uitgebreid in op het persoonlijk leven van de minister-president en hoe zijn karakter gevormd is door de bijzondere levensloop van zijn ouders.

Mark Rutte hoeft zich geen moment te vervelen. Het beloofde interview dreigt in het water te vallen als zich onverwacht een nieuwe crisis aandient rond corona. Toch weet zijn staf later die middag nog een gaatje voor ons te vinden, direct na een hectische persconferentie.

In het Tweede Kamergebouw wachten we in het nostalgische kantoor van VVD-collega Klaas Dijkhof in alle rust op de demissionair premier. Na een uur komt Rutte de ruimte binnengewandeld. Niet verhit of gestrest, maar opmerkelijk ontspannen en belangstellend, of er die dag helemaal geen crisis is.

Janneke: “U oog altijd zo fit en ontspannen, nu ook weer. Hoe houdt u dit leven al zo lang vol onder de terreur van een moordende agenda?”

Mark Rutte: “Om te beginnen vind ik het ongelooflijk mooi om dit te mogen doen en ook ontzettend eervol om binnen een team de voorman te mogen zijn tijdens deze crisis. Daarnaast probeer ik ook wel een beetje in balans te blijven door genoeg te bewegen en te sporten. Ik eet gezond en ik drink niet. Daar kan ik helaas, of beter gezegd

gelukkig, niet tegen. Eén glas wijn kan ik nog hebben, maar daarna zakt de intelligentie. Ja, toen ik studeerde heb ik heus weleens de bloemetjes buitengezet, maar ik merkte dan wel dat ik daar veel sneller dan anderen last van had. En wat ook helpt om dit leven vol te houden, is jezelf een beetje blijven relativiseren. Maar inderdaad, het is nu wel héél druk. En helemaal op dagen als vandaag, als er een rechterlijke uitspraak is over de avondklok. Dan gaat je hele schema weer overhoop en wordt er een persconferentie ingelast terwijl ik op dat moment met jou een afspraak had. Je hoopt dan maar dat Janneke even bereid is te wachten om dit interview een uurtje later te doen, haha. En natuurlijk, ik heb ook weleens een slechte dag, maar de meeste dagen ga ik met meer energie naar huis dan ik ’s ochtends gekomen ben.”

‘WE KUNNEN HIER BETER UITKOMEN’

Janneke: “Als we er nou eens vanuit gaan dat u na de verkiezingen ook weer een belangrijke rol gaat spelen in de politiek, wat voor beleid kunnen we dan van u verwachten?”

Mark Rutte: “Het allerbelangrijkste is nu dat we met z’n allen het eindpunt van deze crisis bereiken, vervolgens moet er ontzettend veel gebeuren om Nederland weer op gang te helpen. Maar als we dat slim aanpakken, kunnen we hier beter uitkomen. Voor deze crisis uitbrak, hadden we een waanzinnig goed draaiende economie. Verder zijn er enorme kansen de komende jaren in de nieuwe economie; de klimaat- en energietransitie gaan ons veel banen opleveren. Nederland kan daarin vooroplopen in de wereld. En ik ben geen voorstander van een grote overheid, maar wel van een sterke overheid op het gebied van gezondheidszorg en onderwijs.”

‘NIET BETUTTELEN’

Janneke: “Vanuit mijn achtergrond als bioloog vraag ik me af of er niet meer ingezet moet worden op preventieve gezondheidszorg. Ik heb pas een column gewijd aan onderzoeken met muizen (MAX Magazine 7, red.), waaruit blijkt dat magere dieren veel minder gevoelig zijn voor ziekte, fitter zijn en ouder worden. Driekwart van de mensen op de ic’s hebben overgewicht en de helft van Nederland is te zwaar. Ligt daar niet een groot probleem?”

Mark Rutte: “Ik moet jouw columns vaker lezen Janneke, hahaha. Maar inderdaad: het risico van corona is groter bij mensen die obees zijn. Preventie is heel belangrijk, alleen

‘De meeste dagen ga ik met meer energie naar huis dan ik gekomen ben’

moeten we daar wel een goede balans in vinden. En voorkomen dat het niet betuttelend wordt, dat je geen colaatje meer zou mogen drinken of nooit meer naar de McDonalds mag. Als liberaal wil ik niet de mensen tot in detail voorschrijven hoe ze hun leven moeten leven. Ik denk dat je met goede voorlichting en het promoten van gezonde voeding een heel eind kunt komen.”

‘ZORGEN ZIJN NIET TERECHT’

Janneke: “U bent zoals altijd heel positief. Toch hoor ik ook van veel MAX Magazine-lezers dat ze zich grote zorgen maken; de bankbiljettenpers die maar blijft draaien, vrees voor draconische bezuinigingen om al dat geld terug te halen, zorgen om gebroken opleidingen van kinderen en kleinkinderen, druk op pensioenen, de hoge huizenprijzen...”

Mark Rutte: “Ik begrijp die zorgen, maar een staatsschuld is op zich niet erg. Je moet alleen zorgen dat hij als percentage van het totale inkomen niet te veel stijgt. Die is heel beheersbaar nog op dit moment. Voor de komende jaren is het echt niet nodig draconische bezuinigingen door te voeren. En deze crisis heeft ook geen invloed op onze inzet voor een goed pensioen. We gaan bovendien toe naar een nieuw, eerlijker pensioenstelsel vanaf 2026, dat ook weer meer zicht biedt op indexatie. Wat onderwijs betreft, we hebben net een investeringspakket ingesteld van 8,5 miljard euro om onderwijsachterstanden als gevolg van corona in te lopen.”

‘OM LUXE GEEF IK NIET’

Janneke: “Over geld gesproken: wat ik in u te prijzen vind, is dat u totaal niet belust bent op luxe of geld. U rijdt in een oude Saab, woont sinds midden jaren negentig op dezelfde Haagse bovenwoning en als u op wintersport gaat, logeert in een goedkoop pension, terwijl uw vriend Jort (Kelder, red.) een luxe verblijf boekt...”

Mark Rutte: “Ja, ik logeer dan in veruit het goedkoopste hotelletje van Zermatt, waar ik al met vrienden logeerde in mijn studententijd. Met zo’n karrenwiel aan de muur. Jort vindt dat verschrikkelijk. Ik hecht enorm aan gewoontes en

geef niet om luxe. En ik heb geen materiële wensen inderdaad. Wat ik wil bezitten, bezit ik. Ik vind het wel een enorme luxe dat ik iets kan vervangen als het stukgaat, dat als de Saab op is, ik een ander tweedehands exemplaar kan aanschaffen.”

De premier groeide op als jongste kind in een gezin van zeven. Zijn vader was 57 toen Mark geboren werd. Vader werkte in voormalig Nederlands-Indië, waar hij geïnterneerd werd door de Jappen en zijn eerste vrouw verloor in het Jappenkamp. Hij hertrouwde met haar zus, de moeder van Mark, met wie hij nog drie kinderen kreeg.

Janneke: “Hoe heeft de levensloop van uw ouders uw karakter gevormd? Om wat te noemen, u bent een ijzeren hein, enorm gedisciplineerd, hard werkend, altijd opgewekt en iemand met weinig ego...”

Mark Rutte: “Kun je dat inlijsten met een handtekening eronder, haha. Zoals iedereen ben ik het product van twee mensen. In mijn geval oudere ouders die als motto hadden: arbeid met vlijt. Mijn ouders hebben nog armoede meegemaakt, de oorlog, en mijn vader het Jappenkamp. Daarna moesten ze alles weer van begin af aan opbouwen. En later

nóg een keer, toen Soekarno alle Nederlanders eruit gooide eind jaren vijftig. Mensen dus die konden aanpakken en met een ongelooflijke veerkracht in het leven stonden. Misschien heb ik daar iets van meegekregen. Ik ben overigens van de zeven kinderen van mijn vader de enige die niet in Indonesië geboren is, maar in Den Haag. ‘Ons Hagenaartje’, zeggen mijn broers en zussen tegen mij.”

‘NIET ACHTEROM KIJKEN’

Janneke: “Wat voor levenslessen heeft u van uw ouders geleerd?”

Mark Rutte: “Van mijn moeder om naar de toekomst te kijken en niet te veel achterom. Ze wilde het ook nooit over het verleden hebben. Daar vroeg ik natuurlijk weleens naar, maar daar praatte ze dan dikwijls overheen. ‘En wat ga jij morgen doen’, zei ze dan. Een enkele keer lukte het haar te verleiden wat vertellingen te doen, maar meestal viel ze dan terug op een paar standaardverhalen. Net zoals mijn vader ook niet veel praatte over het Jappenkamp. Dus

‘Deze crisis hoeft geen invloed te hebben op de pensioenen’

was mijn moeder niet van de lange gesprekken, maar zo was er toch nog wat contact. En verder kon ik nog AH-tasjes afgeven met boodschappen en sigaretten. Uiteindelijk overleed ze, overigens niet aan corona. Ze zat er natuurlijk niet voor niets, ze was geestelijk nog goed, maar lichamelijk wel zwak.”

‘IK MIS HAAR NOG VAAK’

Janneke: “U heeft de drukste baan van het land, heeft u wel kunnen rouwen?”

Mark Rutte: “Met rouwen ben ik nog volop bezig. Maar dat doe ik ook met familie; ik heb fantastische broers en zussen, en een neef waar ik goed contact mee heb. Met hen heb ik het erover. En niet alleen maar huilen hoor, maar ook leuke herinneringen ophalen en ons afvragen wat ze van dingen zou hebben gevonden. Het is een verlies, maar ze is gelukkig wel zesennegentig en een half geworden. Desondanks wil je niet dat iemand doodgaat. Je hebt maar één moeder. En ja: ik mis haar nog regelmatig, vaak op onvoorspelbare momenten. Dat kan een geur zijn of als ik ergens langsloop. Haar huis stond aan het einde van mijn straat. Als ik boodschappen doe, kijk ik altijd even omhoog naar wat haar kamer was.”

‘IK WIL NIKS LELIJKS ZEGGEN OVER ANDERE MENSEN’

Janneke: “Een laatste vraag die een MAX-lezeres me per e-mail stelde: houdt u al aantekeningen bij om op een dag uw memoires te publiceren?”

Mark Rutte: “Nee joh, ik hou geen aantekeningen bij. Niemand hoeft bang te zijn dat ik mijn memoires ga schrijven. Ik lees ze wel graag van anderen, zoals nu dat boek over Hans van Mierlo. Dat vind ik mooi, omdat het over mijn vak gaat. Wat ik lastig vind aan memoires, is dat je ook anderen moet beschrijven en ik wil nooit iets lelijks zeggen over andere mensen. En voor je het weet, loop je je in zo’n boek toch te verdedigen en probeer je in bepaalde gevallen achteraf alsnog je gelijk te halen. En inderdaad, misschien ben ik wat dit betreft ook wel gewoon een kind van mijn moeder. Niet meer achteromkijken, maar altijd de blik op de toekomst gericht...” ■

van mijn moeder heb ik echt dat toekomstgerichte. En ook ‘doe nou maar gewoon, dan doe je al gek genoeg’.”

Janneke: “En van uw vader?”

Mark Rutte: “Van hem heb ik geleerd niet naar mensen op te kijken, maar ook niet neer te kijken. De professor, daar heb je net zo veel respect voor als voor de vuilnisman. Iedereen draagt bij naar vermogen en beiden doen belangrijk werk.”

Janneke: “De coronacrisis is ook privé niet aan uw deur voorbijgegaan. Uw moeder woonde ten tijde van de eerste lockdown in een verzorgingstehuis waar ze later overleden is...”

Mark Rutte: “Niet eerder in mijn leven heeft de politiek zo’n enorme invloed op mij persoonlijk gehad. Toen Hugo de Jonge vertelde dat de enige manier om grip te krijgen op de besmettingscijfers in verpleeghuizen, het stoppen van bezoek was, moest ik wel even slikken. Dit was wel erg persoonlijk voor mij. Maar ik kon moeilijk zeggen: we doen het niet, omdat het mij slecht uitkwam. Ik vond dat heel heftig, maar tegelijkertijd ben ik slechts een van de 17 miljoen coronaverhalen.”

‘FACETIME-GESPREKJES’

In het begin kon ik mijn moeder nog zien achter het raam van de gezamenlijke benedenruimte en met haar bellen. Maar toen corona uitbrak in haar huis, moest ze op haar kamer blijven en werden het Facetime-gesprekjes via de ‘laptopzusters’ Nu